

การกำหนดนโยบายการจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์
มันสำปะหลังไปยังตลาดประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (EEC)
ตั้งแต่ พ.ศ. 2523-2530

นางสาวเพ็ญใจ เลิศเกียรติศักดิ์

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต
ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-058-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016412

I 10301458

**THE POLICY MAKING OF EXPORT QUOTA ALLOCATION OF CASSAVA
PRODUCTS TO EEC DURING 1980 - 1987 A.D.**

Miss Peingjai Lertkaitisak

**Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration
Department of Public Administration**

**Graduate School
Chulalongkorn University**

1989

ISBN 974-576-058-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การกำหนดนโยบายการจกสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง
ไปยังตลาดประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (EEC) ตั้งแต่ พ.ศ.
2523-2530

โดย

นางสาวเพียงใจ เลิศเกียรติศักดิ์

ภาควิชา

รัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.พิทยา บวรวัฒนา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... *ดร. ดาว วัชรภักย์* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ดาว วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ดร. พนม ติณกร* ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พนม ติณกร ๓ อุษงยา)

..... *ดร. พิทยา บวรวัฒนา* อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.พิทยา บวรวัฒนา)

..... *ดร. นิยม จุฬาเสวีกุล* อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(นายนิยม จุฬาเสวีกุล)

..... *ดร. ชัยสิทธิ์ เจริญมีประเสริฐ* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยสิทธิ์ เจริญมีประเสริฐ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

เพียงใจ เลิศเกียรติศักดิ์ : การกำหนดนโยบายการจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยังตลาดประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (EEC) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๓๐ (THE POLICY MAKING OF EXPORT QUOTA ALLOCATION OF CASSAVA PRODUCTS TO EEC DURING 1980-1987 A.D.) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พิทยา บวรวัฒนา, นายนิยม จุฬาสีกุล, 260 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงผู้มีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายการจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรป วิธีการที่ผู้มีอิทธิพลใช้ในการกำหนดนโยบาย ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายและผลที่เกิดจากการขึ้นนโยบายในแต่ละช่วง

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้นำคือผู้มีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายซึ่งในที่นี้คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ข้าราชการประจำระดับสูงของกระทรวงพาณิชย์ ประชาคมยุโรป ผู้ส่งออกรายใหญ่บางราย และนักวิชาการ ผู้นำเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายต่างกันออกไปในแต่ละช่วง ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายมากที่สุดได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และข้าราชการประจำระดับสูงของกระทรวงพาณิชย์ ส่วนผู้ส่งออกรายใหญ่บางรายจะมีอิทธิพลในบางช่วง สำหรับประชาคมยุโรปจะมีอิทธิพลเฉพาะช่วงการเจรจาให้ไทยจำกัดตนเองและต่อสัญญาเท่านั้น ส่วนนักวิชาการ เจ้าของโรงงานมันอัดเม็ด เจ้าของลานตากมัน และชาวไร่มันจะมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายน้อยมาก

วิธีการที่ผู้นำเข้ามามีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และข้าราชการประจำระดับสูงจะใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและการให้ข้อมูลข่าวสารแก่สื่อมวลชน ส่วนผู้ส่งออกจะใช้ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์และการให้เงินแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนร้องเรียนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย สำหรับประชาคมยุโรปจะใช้การกดดันทางการเมือง การให้ข้อมูลข่าวสารและการให้เงินแก่ผู้ที่กำหนดนโยบาย ในขณะที่นักวิชาการจะใช้การเขียนบทความเผยแพร่ทางสื่อมวลชนและเข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายพบว่าปัจจัยแต่ละตัวมีอิทธิพลต่างกันไปในแต่ละช่วง ปัจจัยที่สำคัญได้แก่ ปัจจัยทางการเมืองและข้อมูลข่าวสารถือเป็นปัจจัยที่ทำให้ไทยต้องยอมจำกัดตนเอง ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลในการจัดสรรโควตาการส่งออกของไทยในแต่ละงวด ได้แก่ ข้อตกลงระหว่างไทยกับประชาคมยุโรป ราคาหัวมันสดในประเทศ ราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในประชาคมยุโรป และปริมาณผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในประเทศไทย

ภาควิชา รัฐประศาสนศาสตร์
สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต พิเศษ / สสท / เสข / รุ่งเรือง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พิเศษ / บ.ร.ว.

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

PEINGJAI LERTKAITISAK : THE POLICY MAKING OF EXPORT QUOTA ALLOCATION OF CASSAVA PRODUCTS TO EEC DURING 1980-1987 A.D.
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. BIDHYA BOWORNWATHANA, Ph.D. , MR. NIYOM CHULASERIKUL, 260. pp.

The objective of this thesis is to identify individuals who are influential in the policy making of export quota allocation of cassava products to EEC, to study the strategies utilized by those individuals in dominating the policy making process and the factors which are critical in determining the policy making process. The impact of such policies are also taken into consideration.

The study found that individuals who constitute the policy elite group are : the Minister of Commerce, certain senior bureaucrats of Ministry of Commerce, the EEC, major exporters and particular scholars. The power of each actor varies during different periods. The Minister of Commerce and senior bureaucrats of the Ministry of Commerce represent actors with the most power. Some major exporter played vital role during specific periods. The EEC, on the other hand, dominates the policy making arena during negotiation for the continuation of the tapioca agreement. Other actors such as, scholars, the pellet factory owners, chip factory owners, cassava farmers do not have much influence in the policy making process.

Each actor has different ways of influencing the policy making process. The power of the Minister of Commerce and senior bureaucrats is legally-based. They also used certain tactics by disseminating information to the public. Major exporters tried to establish informal contact with policy makers by bribery and political demands. The EEC representatives employed political pressures, manipulates information, and use bribery. Scholars, on the other hand, aired their views through the press and conferences.

During each period particular factor has different impact upon the policy making process. Political factors and manipulation of information by the EEC are the major reasons accounting for the Thai government's decision to restrain its tapioca exports to the EEC. Factors which determined the Thai government policy making of export quota allocation of cassava products are : Thai-EEC Agreement, the price of cassava in Thailand, the price of cassava products in the EEC, and the volume of cassava products in Thailand.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่อาจสำเร็จลงได้ ถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือจากท่านอาจารย์ที่ปรึกษาคือ รองศาสตราจารย์ ดร.พิทยา บวรวัฒนา ซึ่งได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนช่วยเหลือและทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พนม ทินกร ณ อยุธยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ และคุณนิยม จุฬาสรีกุล ซึ่งเป็นทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมและช่วยตรวจสอบความถูกต้องของวิทยานิพนธ์ ข้าราชการจากกองส่งเสริมการส่งออก กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ข้าราชการในสำนักงานพาณิชย์จังหวัดชลบุรี เจ้าหน้าที่จากสมาคมการค้ามันสำปะหลังไทย สมาคมโรงงานผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไทย (จังหวัดชลบุรี) สมาคมผู้ผลิตมันสำปะหลังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดนครราชสีมา) สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย บริษัทผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังโรงงานมันอัดเม็ด ลานตากมัน ชาวไร่มัน และบุคคลอื่นๆ ซึ่งในขณะนี้ไม่สามารถกล่าวถึงได้หมด

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่เป็นกำลังใจสำคัญยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งได้แก่ คุณวันชัย มีชาติ คุณสมจิตร เขียนด้วง คุณพุ่มพงษ์ สุวรรณเลิศ ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

เพียงใจ เลิศเกียรติศักดิ์

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภาพ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
- สภาพปัญหาและความสำคัญของปัญหา.....	1
- วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	7
- ขอบเขตในการศึกษาวิจัย.....	7
- กรอบทฤษฎีและแนวความคิดในการศึกษา.....	8
- สมมติฐานในการวิจัย.....	10
- นิยามศัพท์.....	11
- วิธีการศึกษาวิจัย.....	12
- เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	13
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
- การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย.....	14
2 ประวัติความเป็นมาของนโยบายการจัดสรรโควตาการส่งออก ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรป.....	16
- ประวัติการค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง.....	16
- การเจรจาตกลงจำกัดปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรป.....	19

- นโยบายของรัฐบาลในการจัดสรรโควตาการส่งออก ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรป.....	28
- ปี พ.ศ.2523.....	29
- ปี พ.ศ.2524.....	30
- ปี พ.ศ.2525.....	32
- ปี พ.ศ.2526.....	33
- ปี พ.ศ.2527-2530.....	34
3 วิธีการในการจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ไปยังประชาคมยุโรป.....	43
- ขั้นตอนในการจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรป.....	43
- ขั้นตอนในการจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรป ปี พ.ศ.2524.....	43
- ขั้นตอนในการจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรปหลังจากวันที่ 8 เมษายน พ.ศ.2524.....	46
- ขั้นตอนในการจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรป ปี พ.ศ.2525.....	47
- ขั้นตอนในการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ไปยังประชาคมยุโรป ปี พ.ศ.2526.....	50
- ขั้นตอนในการจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรป ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2527-2530.....	52
- หน่วยงานที่เข้ามาดำเนินการในการจัดสรรโควตา การส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรป.....	56

บทที่

หน้า

4	การจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยังประชาคม ยุโรปช่วงก่อนการลงนามในข้อตกลงจำกัดตนเอง ปี พ.ศ.2525.....	60
	- ผู้ที่มีอิทธิพลที่ทำให้ประเทศไทยต้องจำกัดตนเองในการส่งออก ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรป (EEC).....	60
	- ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายการจัดสรร โควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง EEC.....	72
	- ผลที่เกิดขึ้นจากการที่ประเทศไทยยอมลงนามในข้อตกลงจำกัด ตนเองในการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยังประชาคม ยุโรป.....	74
	- ปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างการเจรจา จำกัดตนเอง.....	77
5	การจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง ประชาคมยุโรป ปี พ.ศ.2526.....	82
	- ผู้ที่มีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายการจัดสรรโควตา การส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรป ในปี พ.ศ.2526.....	82
	- ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายการจัดสรร โควตาการส่งออกในปี พ.ศ.2526.....	87
	- ผลที่เกิดจากนโยบายการจัดสรรโควตาการส่งออก ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง EEC ใน ปี พ.ศ.2526.....	89
	- ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินนโยบายการส่งออก แบบเคาะระฆังในช่วงปี พ.ศ.2526.....	91

บทที่		หน้า
6	การจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง ประชาคมยุโรป ปี พ.ศ.2527-2530.....	93
	- ผู้มีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายการจัดสรรโควตา การส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรป ในปี พ.ศ.2527-2530.....	93
	- ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายการจัดสรร โควตาการส่งออกในปี พ.ศ.2527-2530.....	111
	- ราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในประชาคมยุโรป.....	112
	- ราคาหัวมันสดในประเทศ.....	118
	- ปริมาณผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในประเทศ.....	122
	- อิทธิพลหรือแรงกดดันของฝ่ายต่าง ๆ	124
	- ผลที่เกิดจากนโยบายการจัดสรรโควตาการส่งออก ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง EEC โดยใช้ระบบสต็อก ปี พ.ศ.2527-2530.....	125
	- ปัญหาที่เกิดจากการนำระบบสต็อกมาใช้ในการกำหนด นโยบายการจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ไปยังประชาคมยุโรป.....	132
7	กรณีศึกษาการต่อสัญญาจำกัดตนเองปี พ.ศ. 2528.....	134
	- ผู้มีอิทธิพลในการต่อสัญญาจำกัดตนเองในการจัดสรรโควตาการ ส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรป ปี พ.ศ.2528	134
	- ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการต่อสัญญาจำกัดตนเองกับ ประชาคมยุโรป (สาเหตุที่ไทยต้องต่อสัญญากับ EEC).....	147
	- ผลดี-ผลเสียจากการต่อสัญญาหรือมีสัญญาจำกัดตนเอง.....	150
	- ปัญหาที่เกิดจากการมีสัญญาจำกัดตนเองในการส่งออก ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง EEC.....	150

บทที่	หน้า
8	
สรุปผลการวิจัย.....	152
- ผู้มีอิทธิพลในการกำหนดนโยบาย.....	152
- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย.....	157
บรรณานุกรม.....	172
ภาคผนวก.....	182
ภาคผนวก ก. - ความตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ใน เรื่องการผลิต การตลาด และการค้ามันสำปะหลัง.....	183
- Cooperation Agreement ปี พ.ศ. 2525.....	193
- Memorandum of Understanding ปี พ.ศ. 2528.....	201
- Draft Protocol Renewing. The Cooperation Agreement Between The Kingdom of Thailand And The European Economic Community On Manioc Production, Marketing And Trade.....	203
- Agreed Minutes ปี พ.ศ. 2529.....	208
ภาคผนวก ข. - แจ้งความกรมการค้าต่างประเทศ เรื่องการจัดสรรปริมาณการส่งผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังออกไปยังประชาคมยุโรป และระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังตามพิกัดศุลกากร 07.06 ออกไปนอกราชอาณาจักรฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523-2530.....	210
ภาคผนวก ค. - แนวการสัมภาษณ์.....	243

ภาคผนวก ง.	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์.....	246
ภาคผนวก จ.	คำศัพท์ที่สำคัญ.....	247
ประวัติผู้เขียน.....		248

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงปริมาณและมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทย	1
2 แสดงผลดีผลเสียของฝ่ายต่างๆ ที่เกิดจากการกำหนดนโยบายการจำกัดปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง EEC	75
3 แสดงผลดีผลเสียของฝ่ายต่างๆ ที่เกิดจากนโยบายการจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง EEC ในปี 2526	89
4 ราคาเฉลี่ยมันสำปะหลังอัดเม็ด ซี.ไอ. เอฟ. ท่าเรือรอตเตอร์ดัม	113
5 การจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของรัฐบาลไปยัง EEC ในแต่ละงวด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526-2530	114
6 แสดงราคาหัวมันสำปะหลังสดในปี พ.ศ. 2525-2530	120
7 แสดงผลดีผลเสียของฝ่ายต่างๆ ที่เกิดจากนโยบายการจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง EEC โดยใช้ระบบสต็อก	126
8 สรุปผลการศึกษาการกำหนดนโยบายการจัดสรรโควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยังประชาคมยุโรประหว่างปี พ.ศ. 2525-2530	162

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 แสดงขั้นตอนการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง ประชาคมยุโรป ปี พ.ศ. 2524 (มกราคม - มีนาคม)	45
2 แสดงขั้นตอนการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง ประชาคมยุโรปหลังวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2524	47
3 แสดงขั้นตอนการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง ประชาคมยุโรป ปี พ.ศ. 2525 (ช่วงครึ่งปีแรก)	48
4 แสดงขั้นตอนการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง ประชาคมยุโรป ปี พ.ศ. 2525 (ช่วงครึ่งปีหลัง)	50
5 แสดงขั้นตอนการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง ประชาคมยุโรป ปี พ.ศ. 2526	52
6 แสดงขั้นตอนการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง ประชาคมยุโรป ปี พ.ศ. 2527-2530	55
 กราฟที่	
1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการจัดสรร โควตาการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปยัง EEC กับราคาหัวมันสดในประเทศ, ราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ใน EEC และปริมาณสต็อกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในประเทศ	159